

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål Q
(UUI– alm. del)
Hvornår: 30. september kl. 12.30-13.30

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

DET TALTE ORD GÆLDER

Sags nr. 2020 - 14944
Akt-id 1359694

Spørgsmål Q

Vil ministeren i et kommende samråd redegøre for sagen, hvor en betroet ansat i Forsvarets Ejendomsstyrelse og Jammerbugt Kommune har sikret sin kærester millionordrer og bidraget med insiderviden, så kæresten ligeledes har kunnet vinde auktioner for over 300.000 kr., som det fremgår af en række artikler i Ekstra Bladet og på ekstrabladet.dk, herunder besvare følgende spørgsmål:

- Hvordan kan Udlændingestyrelsen i perioden 2012 til 2018 udbetale 218 millioner kroner uden at undersøge, hvad pengene er brugt til?
- Hvordan kan Udlændingestyrelsen i 2015 udbetale 43 millioner kroner til ”inventarkøb” uden dokumentation for købet?
- Sagen vækker mindelser om sagen med den tidligere ansatte i Socialstyrelsen, Britta Nielsen, der nærmest havde adgang til pengekasen som et tag-selv-bord. Mener ministeren, at der kan være noget strafferetligt at komme efter?
- Hvad er ministerens bemærkninger til, at det virker som om, Udlændingestyrelsen forsøger at kaste ansvaret fra sig ved at afvise, at styrelsen ikke har levet op til sin tilsynsforpligtelse?
- Hvordan vil ministeren sikre fuld belysning af sagen og sikre, at noget tilsvarende ikke kan ske?

(jf. omtalen i artiklerne i Ekstra Bladet »Efter Skandale: Indkalder minister i samråd«, den 28. juni 2020, »Tesfaye efter afsløringer: - Gift for samfundet«, den 30. juni 2020 og »Brød kontrakt: Udbetalte 218 asylmillioner i blinde«, den 28. juni 2020).

Svar

[Indledning]

Tak for spørgsmålene.

Jeg blev selvfølgelig bekymret, da jeg læste Ekstra Bladets artikler om, at en ansat hos de myndigheder, som på vegne af Udlændingestyrelsen har varetaget inventaropgaven på asylindkvarteringsområdet, potentielt har svindlet med offentlige midler.

Jeg vil gerne understrege, at jeg mener, det er helt uacceptabelt, hvis nogen forsøger at snyde sig til en økonomisk gevinst på bekostning af fællesskabet. For det er afgørende for vores velfærdssamfund, at vi kan stole på myndighedernes forvaltning.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har forud for dette samråd sendt jer Udlændingestyrelsens redegørelse for, hvordan styrelsens styring af og tilsyn med inventaroperatøerne er foregået i perioden fra 2010 og til i dag.

De er klart – som vi også kan se af Ekstra Bladets artikler – at også Forsvarets Ejendomsstyrelse og Jammerbugt Kommune har væsentlige aktier i den her sag. Jeg kan selvsagt alene forholde mig til, hvordan sagen ser ud i

Udlændingestyrelsen. Jeg kan ikke redegøre for interne forhold hos eller svare på vegne af de øvrige myndigheder, som er involveret i sagen.

[Sagen vækker mindelser om Britta-sagen. Er der noget strafferetligt at komme efter?]

Jeg vil i besvarelsen af samrådsspørgsmålet koncentrere mig om perioden fra 2012 og frem, da det også er denne periode, som Ekstra Bladets artikler og samrådsspørgsmålet har fokus på.

Jeg vil således ikke komme nærmere ind på perioden [2010-2012], hvor Røde Kors var inventaroperatør for styrelsen, som også er belyst i Udlændingestyrelsen redegørelse. [Det er styrelsens vurdering, at den løbende dialog med Røde Kors om opgavevaretagelsen var tilstrækkelig.]

Når jeg ser på perioden fra 2012 og frem, synes jeg, at Udlændingestyrelsens redegørelse tegner et billede af en række forhold, der ikke har været fuldt ud tilfredsstillende.

Men det er vigtigt at understrege, at Udlændingestyrelsen hverken i den omfattede periode eller i forbindelse med udarbejdelsen redegørelsen fundet oplysninger, der har givet styrelsen anledning til at foretage politianmeldelse af mulige kriminelle forhold.

Derfor er der ikke forhold i Udlændingestyrelsen, der på det foreliggende grundlag minder mig om Britta-sagen.

Det er i den forbindelse også vigtigt at sige, at Udlændingestyrelsen selvsagt ikke kan holdes ansvarlig for *alle* interne forhold hos de operatører, styrelsen har samarbejdet med gennem tiden.

[Hvad mener ministeren om, at Udlændingestyrelsen forsøger at afvise sin tilsynsforpligtelse?]

Det leder mig til en anden del af spørgsmålet, som går på Udlændingestyrelsens tilsynsforpligtelse.

Jeg forventer selvfølgelig, at danske myndigheder gør, hvad de kan for at forhindre, at der sker snyd. Det gælder også i de perioder, hvor en myndighed er under pres pga. udefrakommende forhold, som jeg anerkender, at Ud-

lændingestyrelsen har været i hvert fald i dele af den omhandlede periode.

Som Udlændingestyrelsen redegør for, så har styrelsens styring af området og tilrettelæggelsen af tilsyn været baseret på en grundlæggende tillid til, at myndighederne agerede efter gældende regler, udviste økonomisk ansvarlighed og selv førte internt ledelsestilsyn mv.

Men udgangspunkt i en vurdering af risiko og væsentlighed førte Udlændingestyrelsen derfor som udgangspunkt ikke administrativt rettet kontrol eller kontrol med myndighedsopgaverne hos operatørerne, netop fordi de som offentlig myndigheder allerede var underlagt kontrol fra anden side, fx egen intern revision.

Men det er klart, at når Udlændingestyrelsen indgår kontrakter med Forsvarets Ejendomsstyrelse og med Jammerbugt Kommune om, at de pågældende myndigheder skal varetage inventarstyringsopgaver for dem, så har Udlændingestyrelsen selvfølgelig også et ansvar for at sikre sig, at operatørerne overholder reglerne og lever op til deres forpligtelser. Det kan der ikke være tvivl om.

Udlændingestyrelsen har skærpet sin kontrol og sit tilsynskoncept gennem de sidste år – det er godt. Men jeg mener ikke, at styrelsens kontrol og tilsyn med operatørens håndtering af inventaropgaven har været tilstrækkelig tilbage i tid. Lad mig opridse hvorfor:

For det første har Udlændingestyrelsen ikke i tilstrækkelig grad bedt om dokumentation for de udgifter, som operatørerne har meldt ind til styrelsen.

For det andet har Udlændingestyrelsen ikke ofte nok gennemført tilsyn med operatørernes håndtering af inventaropgaven og med deres økonomistyring.

For det tredje skulle Udlændingestyrelsen også i højere grad havde sikret sig, at inventarlagre blev talt op, når styrelsen skiftede operatør, så man var sikker på, hvilken forretning, der blev overdraget.

For det fjerde kan jeg konstatere, at styrelsen skulle have haft en større grad af skriftlighed i samarbejdet med operatørerne. Det gælder blandt andet i forhold til at sikre sig, at man havde skriftlige aftaler og kontrakter med alle de eksterne parter, man indgik samarbejde med.

Der skal selvfølgelig være et fornuftigt niveau for, hvor meget en offentlig myndighed skal kontrollere en anden offentlig myndighed. For vi risikerer at starte et bureaukratisk monster. Og det tror jeg godt, at alle her i lokalet ved, at jeg ikke er tilhænger af.

Og så skal vi altså også huske, at selv *hvis* Udlændingestyrelsen havde gennemført en større grad af kontrol og tilsyn, så ville styrelsen ikke nødvendigvis kunne opdage, hvis fx en ansat hos en leverandør begik økonomisk kriminalitet over for sin arbejdsgiver.

[Hvordan kan Udlændingestyrelsen udbetale 218 mio. kr. og 43 mio. kr. til "inventarkøb" uden dokumentation?]

Næste spørgsmål går på, hvordan Udlændingestyrelsen i perioden fra 2012 til 2018 kunne udbetale 218 mio. kr. uden at bede om dokumentation, og hvordan styrelsen i 2015 kunne udbetale 43 mio. kr. uden at bede om dokumentation.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at i perioden fra 2012 til 2018, hvor henholdsvis Forsvaret og Jammerbugt Kom-

mune stod for inventaropgaven, udgjorde udgifterne til inventaropgaven 216 mio. kr.

Styrelsen har samtidig oplyst, at udgifterne til indkøb af inventar i 2015 udgjorde 47 mio. kr., og ikke 43 mio. kr.

Det er korrekt, at Udlændingestyrelsen i perioden fra 2012 til 2014, hvor Forsvarets Ejendomsstyrelse var inventaroperatør, ikke førte specifikke tilsyn med inventaropgaven. Styrelsen har i redegørelsen begrundet dette med, at den ud fra den løbende dialog med Forsvarets Ejendomsstyrelse ikke havde indikationer på, at der var behov for en tættere opfølgning, ligesom styrelsen tilrettelagde sit tilsyn ud fra en vurdering af risiko og væsentlighed.

Udlændingestyrelsen har i sin redegørelse slået fast, at der dengang burde have været en tættere opfølgning og kontrol fra styrelsens side.

Jeg har også noteret mig, at Udlændingestyrelsen bl.a. konkluderer, at når det samlede forløb med Jammerbugt Kommune nu efterfølgende vurderes, burde styrelsen tydeligere og tidligere have insisteret på at få etableret et

lagerstyringssystem, ligesom det er en overvejelse hos styrelsen, om styrelsen i forbindelse med tilsynene i 2016 og 2017 reagerede med tilstrækkelig styrke over for inventaroperatøren.

Det er jeg enig med Udlændingestyrelsen i.

Til trods for dette, så er det ikke helt korrekt, som spørger anfører, at der ikke er ført kontrol med udbetalingen af det omtalte beløb.

Udlændingestyrelsen har – som styrelsen oplyser i sin redegørelse – ført kontrol med forbruget på inventarområdet. Bl.a. har styrelsen spurgt til stigninger eller afvigelser i udgifterne, og først efter at have modtaget forklaringer fra operatørerne godkendte styrelsen udgifterne. Det gælder både i forhold til det samlede beløb, som styrelsen har udbetalt i perioden 2012-2018, og det gælder også i forhold til de specifikke udgifter i 2015, der spørges til.

Der har således været ført kontrol med udgifterne, og billedet af, at styrelsen bare har udskrevet en blanko-check til operatørerne, er ikke rimeligt.

Men – som jeg også tidligere var inde på – så skulle styrelsen have ført større tilsyn med udgifterne ved at bede om at se operatørernes dokumentation for udgifterne.

Det leder mig naturligt til spørgerens sidste og nok vigtigste spørgsmål. Nemlig hvad der skal gøres anderledes fremover.

[Hvordan vil ministeren sikre fuld belysning af sagen og sikre, at noget tilsvarende ikke kan ske?]

Spørgeren anlægger den præmis, at noget tilsvarende aldrig skal kunne ske igen. Jeg mener ikke, at vi kan sikre os 100 procent mod enkeltpersoner, der svindler for egen vindings skyld. Uanset hvor meget kontrol vi fører.

Men når det er sagt, så skal alle offentlige myndigheder selvfølgelig kontrollere og føre tilsyn med de midler og de opgaver, de forvalter. Det gælder også Udlændingestyrelsen.

Udlændingestyrelsen indførte i 2017 et nyt tilsynskoncept, som ændrede metoden, omfanget og hyppigheden af tilsynene. Det er styrelsens vurdering, at tilsynsopga-

ven i dag udføres på en generelt mere struktureret og effektiv måde end tidligere.

Styrelsen oplyser også, at med tilsynsmodellen fra 2017:

- er der observeret færre uregelmæssigheder i administrationen af området.
- er de forhold, som har ført til indskærpelser, generelt mindre alvorlige.
- og endelig at operatørerne har fokus på at følge målrettet op på de indskærpelser og anbefalinger, de har modtaget fra Udlændingestyrelsen på baggrund af tilsyn.

Jeg kan også konstatere, at Udlændingestyrelsen yderligere vil evaluere og forbedre tilsynskonceptet – både for så vidt angår metode, omfang og hyppighed af de faste årlige tilsyn.

Jeg vil følge arbejdet.

Udlændingestyrelsen indførte endvidere i 2018 en ny decentral lagermodel på indkvarteringsområdet med central styring fra Udlændingestyrelsen.

Styrelsen oplyser, at modellen er udviklet med henblik på at styrke lagerstyringen, sikre en tættere styring fra Udlændingestyrelsens side og sikre en elektronisk registrering og kontrol i afregning af inventaret på indkvarteringsområdet. Det er styrelsens vurdering, at den nuværende inventarmodel er bedre og mere robust end den tidligere lagerstyringsmodel.

Jeg konstaterer også, at Udlændingestyrelsen mere generelt vil gennemgå sine erfaringer med samarbejdet med operatørerne, herunder i forhold til de krav, der fx stilles i lovgivningen på området, så det er klart for operatørerne, under hvilke krav og vilkår, de skal løse opgaverne.

Endelig har jeg også noteret mig, at Udlændingestyrelsen vil se nærmere på, hvordan styrelsen fremover hurtigere kan agere i forhold til de opgaver, der ikke måtte blive løst tilfredsstillende hos operatørerne.

Samlet set har Udlændingestyrelsen således taget en række skridt for at sikre en mere robust styring af inventarområdet fremover – hvilket jeg finder meget hensigtsmæssigt.

Tak for ordet.